

Målepunkter for tilsyn på Osteopatiområdet 2022

Alle tilsyn vil indeholde elementer af observation, interview og gennemgang af skriftligt materiale.

Behandlingsstedets organisering

1: Interview om korrekt identifikation af patienter og sikring mod forvekslinger

Den tilsynsførende interviewer sundhedspersonen/personale om behandlingsstedets praksis for korrekt identifikation af patienter og sikring mod forvekslinger.

Ved interview af sundhedspersonen/personale skal det fremgå:

- at korrekt identifikation forud for behandling foretages både for habile og inhabile patienter
- at sundhedspersonen/personalet ved, hvornår identifikation skal foretages
- at sundhedspersonen/personalet anvender korrekt sikring mod forveksling.

Referencer:

[Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13. december 2013](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen anvender korrekt sikring mod forveksling
- Behandlingsstedet skal sikre, at korrekt identifikation forud for behandling foretages både for habile og inhabile patienter
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen ved, hvornår identifikation skal foretages

Journalføring

2: Interview om journalføring

Den tilsynsførende interviewer ledelse og personale/sundhedspersonen om behandlingsstedets praksis for journalføring.

Ved interview af ledelsen/sundhedspersonen skal det fremgå:

- at der er procedurer for personalets opgaver og ansvar i forbindelse med journalføring/at sundhedspersonen kender sine opgaver og ansvar i forbindelse med journalføring
- at der er procedurer for, hvor i journalen optegnelser skal føres/at sundhedspersonen ved, hvor i journalen optegnelserne skal føres
- at der er procedurer for, hvordan man retter i journalen/at sundhedspersonen ved, hvordan man forholder sig ved behov for rettelser i journalen
- at der er procedurer for personalets læse- og skriveadgang til journalen/at sundhedspersonen kan redegøre for læse- og skriveadgang til journalen
- at der er procedurer for, hvordan personalet skal tilgå oplysninger om patienter i tilfælde af nedbrud af den elektroniske patientjournal, samt hvorledes der skal journalføres i situationen og hvordan det indføres i

journalen efterfølgende/at sundhedspersonen kan redegøre for, hvordan oplysninger om patienter i tilfælde af nedbrud af den elektroniske patientjournal tilgås, samt hvorledes der skal journalføres i situationen, og hvordan det indføres i journalen efterfølgende.

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for læse- og skriveadgang til journalen
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for, hvordan oplysninger om patienter i tilfælde af nedbrud af den elektroniske patientjournal tilgås, samt hvorledes der skal journalføres i situationen, og hvordan det indføres i journalen efterfølgende
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kender sine opgaver og ansvar i forbindelse med journalføring
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen ved, hvor i journalen optegnelserne skal føres
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen ved, hvordan man forholder sig ved behov for rettelser i journalen

3: Journalgennemgang om formelle krav til journalføring

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere, om behandlingsstedet overholder de formelle krav til journalføring.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at notaterne er daterede
- at notaterne indeholder patientens navn og personnummer, samt hvem der har foretaget plejen og behandlingen
- at notaterne er skrevet på dansk, fraset eventuel medicinsk terminologi
- at notaterne er forståelige, systematiske og overskuelige
- at teksten er meningsfuld ved anvendelse af eventuelle standardskabeloner (fraser)
- at overflytninger, herunder oplysninger om, hvorfor patienten er blevet overflyttet og patientens status ved overflytningen, fremgår af journalen
- at det tydeligt fremgår af den elektroniske journal, hvis der foreligger bilag på papir eller i andet format fx billeder.
- at journalføringen sker i forbindelse med eller snarest muligt efter patientkontakten.

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at journalnotaterne er skrevet på dansk.
- Behandlingsstedet skal sikre, at det inden for journalens opbevaringsperiode er muligt at identificere personale, der anvender anden identifikation end navn i patientjournalen
- Behandlingsstedet skal sikre, at det tydeligt fremgår af den elektroniske journal, hvis der foreligger bilag på papir eller i andet format fx billeder.
- Behandlingsstedet skal sikre, at journalnotater er daterede

- Behandlingsstedet skal sikre, at journalnotater indeholder patientens navn og personnummer og hvem der har foretaget plejen og behandlingen
- Behandlingsstedet skal sikre, at notaterne er forståelige, systematiske og overskuelige.
- Behandlingsstedet skal sikre, at teksten i journalerne er meningsfuld og tilpasset den konkrete patientkontakt ved anvendelse af eventuelle standardskabeloner.
- Behandlingsstedet skal sikre, at overflytninger, herunder oplysninger om, hvorfor patienten er blevet overflyttet og patientens status ved overflytningen, fremgår af journalen.

Faglige fokuspunkter

4: Journalgennemgang af indikation for og opfølgning på undersøgelser og behandlinger

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for at stille indikation for undersøgelser og behandlinger, samt lægge en plan for behandling og opfølgning.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at der er indikation for undersøgelser og behandlinger
- at der er lagt behandlingsplaner
- at der er fulgt op på behandlinger i henhold til behandlingsplanen.

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er indikation for undersøgelser og behandlinger.
- Behandlingsstedet skal sikre, at der følges op på iværksatte behandlinger i henhold til behandlingsplanerne.
- Behandlingsstedet skal sikre, at der lægges planer for behandlinger.

5: Interview om indikation for og opfølgning på undersøgelser og behandlinger

Den tilsynsførende interviewer sundhedspersonen/personalet for at vurdere behandlingsstedets praksis for at sikre indikation, plan for behandling og opfølgning.

Ved interview af sundhedspersonen/personale skal det fremgå:

- at der tages stilling til indikationer for undersøgelser og behandlinger
- at der lægges planer for behandlinger
- at der er følges op på behandlinger i henhold til behandlingsplanerne.

Referencer:

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der er indikation for undersøgelser og behandlinger.
- Behandlingsstedet skal sikre, at der følges op på iværksatte behandlinger i henhold til behandlingsplanerne.
- Behandlingsstedet skal sikre, at der lægges planer for behandlinger.
- Sundhedspersonen skal sikre, at der er indikation for undersøgelser og behandlinger.
- Sundhedspersonen skal sikre, at der følges op på iværksatte behandlinger i henhold til behandlingsplanerne.
- Sundhedspersonen skal sikre, at der lægges planer for behandlinger.

6: Interview om screening for alvorlig patologi og opfølgning på fund af alvorlig patologi

Den tilsynsførende interviewer sundhedspersonen om praksis ved symptomer på alvorlig patologi.

Ved interview af sundhedspersonen skal det fremgå:

- at der screenes for alvorlig patologi
- at der kan redegøres for, hvorledes der følges op på fund af alvorlig patologi. Herunder at patienten opfordres til at kontakte egen læge, eller at der indhentes samtykke til at kontakte patientens læge
- at der dokumenteres for screening og opfølgning.

Referencer:

[National klinisk retningslinje for behandling af nyopståede lænderygmerter, Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nylig opstået lumbal nerverodspåvirkning \(lumbal radikulopati\), Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nyopståede u specifikke nakkesmerter, Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nyopstået rodspåvirkning i nakken med udstrålende symptomer til armen \(cervical radikulopati\), Sundhedsstyrelsen 2015](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for, at der dokumenteres for screening og opfølgning
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for, at der screenes for alvorlig patologi
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for, hvorledes der følges op på fund af alvorlig patologi. Herunder at patienten opfordres til at kontakte egen læge, eller at der indhentes samtykke til at kontakte patientens læge

7: Journalgennemgang vedrørende dokumentation af screening og opfølgning på fund af alvorlig patologi

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for at beskrive screening og opfølgning på alvorlig patologi.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at der dokumenteres for screening og opfølgning.

Referencer:

[National klinisk retningslinje for behandling af nyopståede lænderygmerter, Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nylig opstået lumbal nerverodspåvirkning \(lumbal radikulopati\), Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nyopståede u specifikke nakkesmerter, Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nyopstået rodpåvirkning i nakken med udstrålende symptomer til armen \(cervical radikulopati\), Sundhedsstyrelsen 2015](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der dokumenteres for screening og opfølgning

8: Journalgennemgang vedrørende diagnostik af patienter med hovedpine som primær klage

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for at udrede patienterne forsvarligt.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om:

- beskrivelse af hovedpinen
- tilstedeværelse eller fravær af ledsagesymptomer, herunder svimmelhed, opkastninger og/eller synsforstyrrelser
- tidligere og nuværende relevante sygdomme
- tidligere relevante traumer
- relevant medicinforbrug.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå, at undersøgelsen som minimum omfatter:

- nakkens bevægelighed
- blodtryksmåling
- stillingtagen til udvidet neurologisk undersøgelse ved svimmelhed, opkastninger eller synsforstyrrelser.

Referencer:

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder beskrivelse af hovedpinen

- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder beskrivelse af relevant medicinforbrug
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder beskrivelse af tidligere og nuværende relevante sygdomme
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder beskrivelse af tidligere relevante traumer
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder beskrivelse af tilstedeværelse eller fravær af ledsagesymptomer, herunder svimmelhed, opkastninger og/eller synsforstyrrelser
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at undersøgelsen som minimum omfatter blodtryksmåling
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at undersøgelsen som minimum omfatter nakkens bevægelighed
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at undersøgelsen som minimum omfatter stillingtagen til udvidet neurologisk undersøgelse ved svimmelhed, opkastninger eller synsforstyrrelser

9: Journalgennemgang vedrørende diagnostik af patienter med lændesmerter med udstråling til underekstremitet (under glutealfolden)

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for at udrede patienterne forsvarligt.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om:

- smerternes varighed
- smerternes udbredelse
- tegn på påvirkning af cauda equina
- tidligere og nuværende relevante sygdomme
- relevant medicinforbrug.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå, at undersøgelsen som minimum omfatter:

- kraft, reflekser og sensibilitet
- strakt benløft-test og/eller omvendt strakt benløft-test.

Ved nedsat kraft og/eller ved påvirkning af reflekser skal det fremgå, at patienten er informeret om advarselssymptomer ved tegn på parese og ved påvirkning af cauda equina, samt hvordan de skal forholde sig ved disse advarselssymptomer.

Referencer:

[National klinisk retningslinje for behandling af nyopståede lænderygmerter, Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nylig opstået lumbal nerveudspåvirkning \(lumbal radikulopati\), Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om relevant medicinforbrug

- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om smerternes udbredelse
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om smerternes varighed
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om tegn på påvirkning af cauda equina
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at anamnesen som minimum indeholder oplysninger om tidligere og nuværende relevante sygdomme
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at undersøgelsen som minimum omfatter kraft, reflekser og sensibilitet
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at undersøgelsen som minimum omfatter strakt benløft-test og/eller omvendt strakt benløft-test.

10: Journalgennemgang vedrørende opfølgning af patienter med lændesmerter med udstråling til underekstremitet (under glutealfolden)

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for opfølgning af patienter.

Ved journalgennemgangen skal det fremgå:

- at der er taget stilling til fornyet neurologisk undersøgelse ved neurologiske udfald, ved manglende fremgang efter to uger, eller ved forværring af symptomerne
- at patienten ved nedsat kraft, og/eller ved påvirkning af reflekser, er informeret om advarselssymptomer ved tegn på parese og påvirkning af cauda equina.

Referencer:

[National klinisk retningslinje for behandling af nyopståede lænderygsmærter, Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[National klinisk retningslinje for ikke-kirurgisk behandling af nylig opstået lumbal nerverodspåvirkning \(lumbal radikulopati\), Sundhedsstyrelsen 2016](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at der er taget stilling til fornyet neurologisk undersøgelse ved neurologiske udfald, ved manglende fremgang efter to uger, eller ved forværring af symptomerne
- Behandlingsstedet skal sikre, at det er dokumenteret, at patienten ved nedsat kraft, og/eller ved påvirkning af reflekser, er informeret om advarselssymptomer ved tegn på parese og påvirkning af cauda equina.

Patienters retsstilling

11: Journalgennemgang af informeret samtykke til behandling

Den tilsynsførende gennemgår et antal journaler for at vurdere behandlingsstedets praksis for informeret samtykke til behandling.

Ved journalgennemgang skal det fremgå:

- at der er informeret om helbredstilstand og behandlingsmuligheder og indhentet samtykke forud for iværksættelse af behandling, herunder til behandling af både habile og inhabile patienter samt for børn og unge under 18 år.

Referencer:

[Bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger mv. , BEK nr. 359 af 4. april 2019](#)

[Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., VEJ nr. 161 af 16. september 1998](#)

[Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners patientjournaler \(journalføring, opbevaring, videregivelse og overdragelse m.v.\), BEK nr. 1225 af 08. juni 2021](#)

[Bekendtgørelse af sundhedsloven \(Kapitel 5\), LBK nr. 247 af 12. marts 2024](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at der informeres om helbredstilstand og behandlingsmuligheder og indhentes samtykke forud for iværksættelse af behandling.
- Behandlingsstedet skal sikre, at patienternes og eventuelle pårørende/værges tilkendegivelser på baggrund af den givne information fremgår af dokumentationen.

12: Interview om informeret samtykke til behandling

Den tilsynsførende interviewer ledelsen og personale/sundhedspersonen om behandlingsstedets procedure for informeret samtykke til behandling.

Ved interview af ledelsen/sundhedspersonen skal det fremgå:

- at behandlingsstedet har en procedure for, at der informeres om helbredstilstand og behandlingsmuligheder, og at der indhentes samtykke forud for iværksættelse af behandling, herunder til behandling af både habile og inhabile patienter samt for børn og unge.

Referencer:

[Bekendtgørelse om information og samtykke i forbindelse med behandling og ved videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger mv. , BEK nr. 359 af 4. april 2019](#)

[Vejledning om information og samtykke og om videregivelse af helbredsoplysninger mv., VEJ nr. 161 af 16. september 1998](#)

[Bekendtgørelse af sundhedsloven \(Kapitel 5\), LBK nr. 247 af 12. marts 2024](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at behandlingsstedet har en procedure for, at der informeres om helbredstilstand og behandlingsmuligheder, og at der indhentes samtykke forud for iværksættelse af behandling, herunder til behandling af både habile og inhabile patienter samt for børn og unge

Overgange i patientforløb

13: Interview om overlevering af oplysninger ved overflytning mellem afdelinger eller sygehuse eller til andre samarbejdspartnere

Den tilsynsførende interviewer ledelsen/sundhedspersonen om behandlingsstedets procedurer for overlevering af oplysninger til brug for videre behandling af patienten.

Ved interview med ledelsen/ sundhedspersonen skal det fremgå:

- at der er en praksis for overlevering af relevante oplysninger efter forudgående samtykke fra patienten

Referencer:

[Vejledning om epikriser VEJ nr. 10036 af 30. november 2018](#)

[Bekendtgørelse af lov om autorisation af sundhedspersoner og om sundhedsfaglig virksomhed \(Kapitel 5, § 17\), LBK nr. 122 af 24. januar 2023](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at behandlingsstedet har en praksis for overlevering af relevante oplysninger efter forudgående samtykke fra patienten

Hygiejne

14: Interview om infektionshygiejne

Den tilsynsførende interviewer ledelsen og personalet/sundhedspersonen for at vurdere behandlingsstedets praksis for forebyggelse af infektioner og spredning af disse.

Ved interview af personalet/ sundhedspersonen skal det fremgå at de/denne kan redegøre for:

- hvor og hvornår der skal gennemføres korrekt håndhygiejne
- hvor og hvornår der skal anvendes værnemidler
- om krav til korte ærmer og vask af arbejdsdragt efterleves - også for behandlingssteder, hvor personalet/sundhedspersonen anvender eget tøj som arbejdsdragt.

Referencer:

[Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om generelle forholdsregler i Sundhedssektoren, Statens Serum Institut 2017](#)

[Vejledning om arbejdsdragt inden for sundheds- og plejesektoren, Sundhedsstyrelsen 2011](#)

[Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer om Håndhygiejne, Statens Serum Institut 2021](#)

[Forebyggelsespakke – hygiejne, Sundhedsstyrelsen 2018](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for at krav til korte ærmer og vask af arbejdsdragt efterleves - også for behandlingssteder, hvor personalet/sundhedspersonen anvender eget tøj som arbejdsdragt
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for hvor og hvornår der skal anvendes værnemidler
- Behandlingsstedet skal sikre, at sundhedspersonen kan redegøre for hvor og hvornår der skal gennemføres korrekt håndhygiejne

Øvrige fund

15: Øvrige fund med patientsikkerhedsmæssige risici

Referencer:

[Bekendtgørelse af sundhedsloven \(Kapitel 66, §213 og §215b\), LBK nr. 247 af 12. marts 2024](#)

Krav:

- Behandlingsstedet skal sikre, at øvrige forhold er håndteret patientsikkert forsvarligt.